

Prof. dr hab. Elżbieta Basiul

OPINIA W SPRAWIE BUDOWY PAWILONÓW NA BULWARACH FILADELFIJSKICH W TORUNIU

Panorama toruńska to szczególne dobro kulturowe, które identyfikuje miasto Toruń i średniowieczne dziedzictwo polskie i europejskie. Niewiele jest miejsc w Polsce o takim znaczeniu kulturowym. Z tego względu uważam, że każda ingerencja w ten wizerunek musi być bardzo rozważna i uzgadniana z wieloma środowiskami czującymi współodpowiedzialność za oryginalny kształt toruńskiej Starówki. Panorama Torunia już raz została zmieniona przez budowę bulwaru w latach 70-tych ubiegłego wieku. Dzisiaj przywykliśmy do tego rozwiązania, i przez długie lata wydawało się, że nie można i absolutnie nie należy niczego więcej zmieniać. Powstała droga komunikacyjnie niezwykle ważna, ale również utrudniająca spokojne spacerowanie w kierunku nabrzeża. Wydaje się jednak, że była to konieczność. Inwestycja, z którą mamy dzisiaj do czynienia, jak sądzę, nie mieści się w kategorii konieczności. Zapewne wzbogaci miasto o kolejne lokale gastronomiczne i biura, ale takich miejsc w Toruniu nie brakuje, a nawet jest obserwowany nadmiar pustych lokali (np. puste kamienice), które można byłoby na te cele wykorzystać.

Realizacja inwestycji budowlanej, którą obserwujemy na Bulwarze zmieni krajobraz kulturowy Torunia na wiele lat. Panorama Torunia jest wspólnym dobrem wszystkich jego mieszkańców i bezwzględny atutem kopernikańskiego grodu. Takiego świata, w którym dobro dziedzictwa kulturowego jak i naturalnego jest pierwszoplanowe pozostało niewiele. Tak znacząca ingerencja w Panorama Torunia odbiera jego mieszkańcom ważny element identyfikacyjny i tożsamościowy. Takie straty wizerunkowe trudno jest potem zlikwidować, czy zneutralizować. Pozostaje duchowa rana, którą nie sposób zaleczyć.

Jeżeli nawet uznamy, że jakieś dodatkowe punkty użytkowe w miejscu Bulwaru Filadelfijskiego są potrzebne, to na pewno w znacznie mniejszej skali.

Toruń, 28.08.2022 rok

